

Noter fra studietur

Trygghets Samordningen – Angereds tryghedssamarbejde

[Se slides om Trygghets Samordningen.](#)

I alt bor der ca. 55.000 mennesker i Göteborg-bydelen Angered, 75% af disse i de 4 ”særligt udsatte boligområder” Lövgärdet, Gårdsten, Hjällbo og Hammarkullen¹. Trygghets Samordningen er et samarbejde mellem bydelsforvaltningen, politiet, brandvæsenet, boligorganisationerne, butikker, foreninger og religiøse samfund.

Nogle af erfaringerne med tryghedssamarbejdet er vigtigheden af at arbejde ”lokalt-lokalt”, sikre koblingen til det centrale, samt at der er en vigtig opgave i at styrke borgernes tillid, både til hinanden og til samfundsinstitutionerne. Arbejdet med at styrke tillid handler blandt andet om at lytte til borgerne snarere end at fortælle dem, hvordan de skal leve og agere. Demokratiprojektet gør brug af denne metode i form af ”lyttemøder”. Blandt andet skal denne metode sikre, at ansatte på socialkontoret lærer at møde borgere som medborgere snarere end klienter, med det formål, at borgere skal fatte tillid til og bruge systemerne i stedet for at søge hjælp i parallelle systemer, hvor kriminelle netværk og muslimsk ekstremisme nævnes som to.

Et andet metodeudviklingsprojekt er Camp Demokrati, hvor 32 unge af flere køn og fra forskellige dele af Angered fik sommerjob ind i et demokratiprojekt. Kurset var af 3-4 ugers varighed og bød også på forelæsninger, diskussioner studietur og sport. Her arbejdede de unge med at styrke deres egne stemmer, se nye sider af de diskuterede problematikker og med demokratisk deltagelse i samfundet. En væsentlig del af metoden handlede om at give plads til de unges diskussioner med hinanden og med inviterede personer som politikere og religiøse ledere².

[Se slides om Camp Demokrati.](#)

Kulturhuset Blå Stället i Angered

[Se slides om Blå Stället.](#)

Da Blå Stället blev bygget i 1979 var det det første kulturhus i en forstad. Kulturhuset har i dag ca. 20 ansatte og et budget på 13,6 mio.kr. Hver måned har stedet 2-4.000 besøgende til de 50-70 månedlige arrangementer (næsten alle gratis) og 45-55.000 passerer gennem huset alt inkl. herunder over 1000 personer dagligt på biblioteket.

---

¹ Se Politiets inddeling af områder i særligt udsatte, udsatte og risikoområder i rapporten [Utsatta områden - Social ordning, kriminell struktur och utmaningar för polisen](#)

² Se eventuelt [mere her.](#)

Kulturhuset huser i dag bl.a. bibliotek, kunsthall, restaurant, biograf, teater, medborgerskabskontor og diverse konference- og mødelokaler.

Kulturhuset arbejder med at flytte borgere fra at være tilskuere til de kulturelle arrangementer i huset til at være medaktører. En stor del af de ansatte er ”producenter” og deres opgave er at hjælpe borgere, der kommer i huset med en ide med at videreudvikle den og omsætte den til arrangementer som så kommer i Blå Ställets program som co-productions, ca. 15% af kulturhusets arrangementer er disse samarbejder. Ud fra en erkendelse af, at mange beboere i Angered ikke taler svensk, har kulturhuset ansat medarbejdere som dels taler bl.a. somalisk og som også kan hjælpe med den kulturelle oversættelse. Denne tilgang betyder også at de skriftlige materialer i og om huset i vidt omfang findes på flere forskellige sprog.

I arbejdet med kulturhusets tilbud står det centralt, at man gerne vil nå en bred målgruppe og arbejde med at øge interaktionen og den gensidige forståelse mellem forskellige grupper. Et eksempel er kunsthallen og bogmessen som forsøger også at trække borgere udefra til, mens det også taler til beboere i Angered.

De senere år, har Kulturhuset til trods for en overordnet positiv udvikling i bydelen, døjet med grupperinger af unge, som skaber utryghed ved blandt andet at opholde sig i de fælles arealer i Kulturhuset. Det stiller personalet i den situation, at de må tilpasse sig og lukke mere ned i perioder, for så at åbne mere op igen, når der er ro.

Det centrale Angered, hvor kulturhuset ligger, er det mindst udsatte og en af de ting, som ikke endnu er lykkedes så godt, er det mere opsøgende arbejde i de omkringliggende boligområder³.

FRYSHUSET GÖTEBORG

[Se slides om Fryshuset](#)

Kimen til Fryshuset blev grundlagt af en familiefar, som oprettede en basketforening tilbage i 1984, fordi hans sønner manglede et sted, hvor de kunne dyrke deres interesse.

Det er sidenhen gjort til udgangspunkt for alle Fryshusets tiltag – at gøre det muligt for unge at forandre verden gennem deres individuelle passioner.

” Vi er der, hvor de unge er – og der hvor behovet er” – Sara ??

Fryshuset arbejder på mange niveauer: i direkte kontakt med de unge som fritidsaktivitetsudbyder, som samarbejdspartner til myndighederne blandt andet i forbindelse med forebyggelse af kriminalitet og ekstremisme og som udbyder af forældrekurser – blandt meget andet.

---

³ Læs mere om [Blå Stället her](#).

Fryshuset arbejder i alle deres tiltag for, at alle børn føler sig set og værdsat. Og for at tydeliggøre lighederne i ulighederne.

”Det var to meget engagerede kvinder, som fortalte. Det der gjorde, at det var noget, jeg vil kunne huske, var de to fyre, som human beatboxede. Hvis man må ønske noget, var det, at de to oplægsholdere havde været mere konkrete i deres metoder. Men det, at de havde fået midler blandt andet fra EU, viser, at Fryshuset er anerkendt” – Anette Nitschke.

Beboerinddragelse og bæredygtighed i boligområdet Hammerkullen

Torsdag formiddag besøgte vi *Hammarkullen*, som er et særligt udsat boligområde med hele 9000 beboere. Først fik vi et oplæg af Alfredo Torrez, projektleder hos ”Hyresgästföreningen”, som er Sveriges største lejerorganisation. Oplægget bød på en interessant snak om beboerinddragelse. Alfredo Torrez fortalte, at man i Hammerkullen har inddraget beboerne i planlægningen og udviklingen af boligområdet. Konkret er det sket ved at afholde en række ”Lyssnamöter”, altså lyttemøder, hvor alle interessenter, herunder områdets beboere blev inviteret til at give deres holdninger til kende. Beboernes input medførte bl.a., at kommunens oprindelige plan om at opføre fire punkthøjhuse omkring torvet i Hammerkullen blev skrinlagt.

Efterfølgende fortalte projektkoordinator Lisa Rosengren om etableringen af det nye aktivitetshus i Hammerkullen. Det 600 kvadratmeter store aktivitetshus blev indviet i 2017 og drives i et samarbejde mellem Göteborg kommune, Bostatsbolaget og Hyregästforeningen. Målet er at skabe et deltagerstyret aktivitetshus, hvor områdets 68 foreninger skal tage ansvar for driften af huset. Det koster 30 kr./timen at bruge et af husets lokaler, og pengene går til en fælles pulje, der skal understøtte husets drift. Derudover skal der etableres et husråd bestående af foreningsrepræsentanter fra området. Oplægget førte bl.a. til en diskussion af, hvorvidt foreninger, der bruger huset, skal forpligtige sig til at lave ”åbne” aktiviteter for områdets øvrige beboere. Organiseringen af huset minder om den måde, Foreningernes Hus i Gellerupparken har været organiseret på.

Afslutningsvist hørte vi om Fixoteket, som er et projekt i Hammerkullen, der gennem recykling, upcykling og affaldssortering arbejder på at øge bæredygtigheden i boligområdet. I Fixoteket kan beboerne komme og bygge, reparere eller bytte ting. Fixoteket består af både cykelværksted, træværksted, sygestue og elektronikværksted. Man kan enten ”fixe” sine ting i værkstederne, eller man kan låne værktøj med hjem fra ”værktøjsbiblioteket” og dermed ordne sin cykel, sofa, bukser eller støvsuger derhjemme. Ved indgangen til Fixotekets værksted er der opstillet en lille genbrugsstation, hvor beboerne kan aflevere farligt affald som batterier, elektronik og rengøringsmidler. Mange af beboerne har nemlig ikke bil og kommer derfor ikke ud til en af byens officielle genbrugsstationer.

Bergsjön

Besøget blev todelt. Den ene del blev en gåtur, hvor vi blev præsenteret for to projekter i området, nemlig Earn a Bike og et grafitti-projekt.

Den anden del var oplæg fra distriktschef Jonas Ward – han er én af de 6 distriktschefer, der er for de 6 udviklingsområder i Göteborg.

Earn a Bike

Ideen stammer fra Detroit, og blev her startet op i forbindelse med reoveringen i området. Med blik for det var grøn tænkning, og gav mulighed for at signalere økonomisk og socialt ansvar og medinddragelse af de unge i området.

Der var 2 voksne til ca 20 unge – de 15-18 årige oplærte, og tog sig af de 8-12 årige med hjælp fra de voksne. Det skabte gode relationer de unge imellem, og var med til at skabe mindre angst blandt de helt unge børn.

De fik 300 cykler ind – efterladte cykler og i samarbejde med politiets lager af cykler.

Projektet skal i gang i nyt område snart, og med fokus på at lære af de erfaringer, der blev skabt i dette projekt – blandt andet at der ikke skal tages så mange unge ind af gangen. Tiden for og med de unge skal prioriteres højest.

Grafitti-projektet

Vi så her et vægmaleri skabt af Tony Rubin Sjøstrøm – se <http://www.rubin415.com/>

Tony var med helt fra start i området omkring udbredelsen af grafitti, og er i dag en anerkendt kunster, der bor i New York City.

Grafittivæggen er den længste lovlige grafittivæg i Sverige. De unge bruger den flittigt, og man maler blot ovenpå, hvis man har behov for at udtrykke sig på grafittivæggen.

Der er tilknyttet et nedlagt p hus – her samler de unge materiale, og kan sammen med de voksne ansvarlige også være sammen om kunsten.

Bergsjö famet på Instagram: <https://www.instagram.com/bergsjofamet/>

Distrikschef Jonas Ward

[Se slides om Bergsjön.](#)

[Se slides med model for områdeudvikling.](#)

[Se slides om Trygghetsgruppen.](#)

Jonas Ward lavede en fyldestgørende introduktion til Bergsjön. Og formidlede hvordan det organisatorisk og økonomisk ser ud for området. Og ikke mindst hvilke metoder de bruger til at kortlægge området.

Det var interessant at høre, at man kender beboernes etnicitet, men at det ikke er et parameter, der bruges i kortlægningen.

Området arbejdede også med det de kaldte Livsmiljøet – alt det der sker fra du ankommer til p-pladsen og hen til din egen dør. Der er fokus på at skabe et trygt og konstruktivt Livsmiljø

Området er gået fra at stå med tomme lejemål, til der i dag er en ventetid på 4-5 år.